Den Haag

# GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente 's-Gravenhage

Nr. 546445

24 november 2026

## Verordening gemeentelijke ombudsman Den Haag 2027

**Toelichting**
De ombudsman en jeugdombudsman behandelen zelfstandig, onafhankelijk en onpartijdig klachten van burgers over de wijze waarop een bestuursorgaan zich tegenover die burger of een ander gedragen heeft. De ombudsman en jeugdombudsman behandelen in elk geval klachten over de bestuursorganen van de gemeente Den Haag, maar kunnen ook klachten behandelen over bestuursorganen van andere gemeenten die dat aan de ombudsman en jeugdombudsman opdragen of van de gemeenschappelijke regelingen waarvan deze bestuursorganen deel uitmaken. Zo behandelen de ombudsmannen ook klachten over de bestuursorganen van de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Op dit moment worden de taken, bevoegdheden en rechtspositie van de ombudsman en de plaatsvervangend ombudsman en tevens jeugdombudsman beschreven in de Verordening gemeentelijke ombudsman 2006 en de Verordening rechtspositie gemeentelijke ombudsman 2015. De omschrijvingen van de taken, bevoegdheden en rechtsposities zijn in deze verordeningen echter onvoldoende uitgewerkt en verouderd.

Om die reden is deze Verordening gemeentelijke ombudsman Den Haag 2027 opgesteld. Deze verordening voegt de twee oude verordeningen samen en geeft een robuuster juridisch kader dat meer recht doet aan de huidige rol en positie van de ombudsman en de jeugdombudsman zoals die is vastgelegd in titel 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht, hoofdstuk IVc van de Gemeentewet en de Principles on the Protection and Promotion of the Ombudsman Institution ('The Venice Principles'), aangenomen in het kader van de Raad van Europa.

**Besluitvorming**
Gezien het vorenstaande stelt het presidium de raad voor het volgende besluit te nemen:

De raad van Den Haag,

gezien het voorstel van het presidium van 8 oktober 2026

gelet op de artikelen 9:17 tot en met 9:36 van de Algemene wet bestuursrecht en de artikelen 81p, eerste lid, 81v, 108 en 149 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de Verordening gemeentelijke ombudsman Den Haag 2027:

### Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

### Artikel 1:1 Begripsomschrijvingen
In deze verordening wordt verstaan onder:

| | |
|---|---|
| - Awb: | Algemene wet bestuursrecht; |
| - college: | college van burgemeester en wethouders van Den Haag; |
| - jeugdombudsman: | gemeentelijke jeugdombudsman die verzoekschriften behandelt die zien op jeugdthema's met betrekking tot personen tot en met 27 jaar; |
| - ombudsman: | gemeentelijke ombudsman waaraan door de raad op grond van artikel 81p, eerste lid, van de Gemeentewet voor de gemeente Den Haag de behandeling van verzoekschriften is opgedragen; |
| - plaatsvervangend ombudsman: | plaatsvervanger van de ombudsman als bedoeld in artikel 81q, tweede lid, van de Gemeentewet; |
| - presidium: | vertegenwoordiging van de raad die alle organisatorische zaken van de raad regelt als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad; |
| - raad: | gemeenteraad van Den Haag; |
| - verzoeker: | degene die een verzoekschrift indient; |

| | |
|---|---|
| - verzoekschrift: | schriftelijk verzoek om een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens de indiener van het verzoekschrift of een ander heeft gedragen als bedoeld in artikel 9:18, eerste lid, van de Awb. |

**Artikel 1:2 Reikwijdte verordening**
Deze verordening is van toepassing op de ombudsman en jeugdombudsman en heeft tot doel hun zelfstandigheid, onafhankelijkheid en onpartijdigheid te borgen.

## Hoofdstuk 2 Ombudsman en jeugdombudsman

**Artikel 2:1 Ombudsman**
1. Er is een ombudsman.
2. De ombudsman behandelt op grond van titel 9.2 van de Awb zelfstandig, onafhankelijk en onpartijdig verzoekschriften over de bestuursorganen van de gemeente Den Haag, met uitzondering van de verzoekschriften die de jeugdombudsman behandelt.
3. De ombudsman is tevens waarnemend jeugdombudsman.

**Artikel 2:2 Jeugdombudsman en plaatsvervangend ombudsman**
1. Er is een jeugdombudsman.
2. De jeugdombudsman behandelt op grond van titel 9.2 van de Awb zelfstandig, onafhankelijk en onpartijdig verzoekschriften over de bestuursorganen van de gemeente Den Haag, voor zover die verzoekschriften zien op jeugdthema's met betrekking tot personen tot en met 27 jaar.
3. De jeugdombudsman is tevens plaatsvervangend ombudsman.

**Artikel 2:3 Andere gemeenten en gemeenschappelijke regelingen**
1. De ombudsman en jeugdombudsman kunnen, voor zover dit op grond van artikel 81p van de Gemeentewet aan hen is opgedragen, ook verzoekschriften behandelen over:
   a. bestuursorganen van andere gemeenten; of
   b. bestuursorganen van de gemeenschappelijke regelingen waarvan de bestuursorganen als bedoeld onder a of de bestuursorganen van de gemeente Den Haag deel uitmaken.

2. Deze verordening is van overeenkomstige toepassing op de behandeling van verzoekschriften over de bestuursorganen als bedoeld in het eerste lid, tenzij die bestuursorganen anders beslissen.

**Artikel 2:4 Onverenigbare functies**
1. De volgende functies zijn in elk geval onverenigbaar met de functie van ombudsman of jeugdombudsman:
   a. lid van het college of een door het college ingestelde commissie;
   b. lid van de raad of een door de raad ingestelde commissie;
   c. ambtenaar van de gemeente Den Haag of een andere functie waarbij de ombudsman of jeugdombudsman aan het college ondergeschikt is;
   d. bestuurder of personeelslid van een publiekrechtelijk samenwerkingsverband waaraan de gemeente Den Haag deelneemt:
   e. een functie als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder a, b of c, van de Gemeentewet.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen als bedoeld in artikel 2:3, eerste lid.

## Hoofdstuk 3 Werving, selectie en benoeming

**Artikel 3:1 Werving en selectie**
1. Het presidium werft en selecteert kandidaten voor de functie van ombudsman en jeugdombudsman.
2. Het presidium stelt voor de werving en selectie van zowel de ombudsman als jeugdombudsman een interne werkwijze vast. Daarbij geldt voor de ombudsman dat:
   a. een gesprek met de burgemeester en met ten minste twee leden van het presidium, waaronder in ieder geval de voorzitter, onderdeel is van de werving en selectie; en
   b. de burgemeester en ten minste twee leden van het presidium, waaronder in ieder geval de voorzitter, op basis van de gesprekken een advies aan de raad uitbrengen over de benoeming van de ombudsman.

3. Voor de jeugdombudsman geldt dat de ombudsman deel uitmaakt van de selectiecommissie en deelneemt aan ten minste één gesprek bij de werving en selectie.
4. De onderdelen a en b uit het tweede lid zijn bij de jeugdombudsman geen verplichting.

### Artikel 3:2 Voordracht benoeming

1. Het presidium stelt een voordracht op ten behoeve van besluitvorming in de raad over de benoeming van de ombudsman en jeugdombudsman. De voordracht bevat één, twee of drie kandidaten per functie.
2. Bij de voordracht voegt het presidium per kandidaat toe:
   a. een verklaring omtrent gedrag als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvordelijke gegevens;
   b. een mededeling van de kandidaat dat deze de benoeming als ombudsman dan wel jeugdombudsman aanvaardt;
   c. een overzicht van de hoofd- en nevenfuncties die de kandidaat bekleedt;
   d. een positief bevonden onderzoek naar de achtergrond van een kandidaat om na te gaan of de gegevens in het curriculum vitae kloppen en of er andere redenen zijn om aan de betrouwbaarheid of integriteit van de kandidaat te twijfelen; en
   e. de adviezen van de burgemeester en de afvaardiging van het presidium aan de raad voor zover aan de orde.

3. Als er kosten zijn verbonden aan de documenten bedoeld in het tweede lid, komen deze voor rekening van de gemeente.

### Artikel 3:3 Benoeming en herbenoeming

1. De raad benoemt de ombudsman en jeugdombudsman voor zes jaar.
2. De raad streeft ernaar de ombudsman en jeugdombudsman zo min mogelijk tegelijkertijd te benoemen en een overlap te laten bestaan van ten minste één jaar.
3. De raad kan de ombudsman en jeugdombudsman voor één periode van zes jaar herbenoemen. De raad besluit ten minste zes maanden voor afloop van de benoemingsperiode over de herbenoeming.

### Artikel 3:4 Voortgangsgesprek

Het presidium voert jaarlijks een voortgangsgesprek met de ombudsman en de jeugdombudsman.

## Hoofdstuk 4 Rechtspositie

### Artikel 4:1 Salaris

1. De ombudsman ontvangt bij inwerkingtreding van deze verordening een salaris dat gelijk is aan het maximum van functieschaal 16 van de meest recente versie van de cao gemeenten.
2. De jeugdombudsman ontvangt bij inwerkingtreding van deze verordening een salaris dat gelijk is aan het maximum van functieschaal 14 van de meest recente versie van de cao gemeenten.
3. Bij elke benoeming en daarna steeds na drie jaar wordt aan de hand van de salarissen van de ambtelijke top, als bedoeld in de vigerende Organisatieregeling van Den Haag, nagegaan of de salarissen van de ombudsman en jeugdombudsman daartoe nog in een redelijke verhouding staan gezien de aard en omvang van de functies.

### Artikel 4:2 Reis- en onkostenvergoeding

1. De ombudsman en jeugdombudsman ontvangen een vergoeding voor:
   a. de reiskosten voor het woon-werkverkeer, waarbij de vergoeding gelijk is aan de kosten voor het gebruik van het openbaar vervoer op basis van het 1e klasse tarief of, bij gebruik van een auto, het maximumbedrag dat door de werkgever onbelast per afgelegde kilometer aan de werknemer kan worden verstrekt;
   b. andere reis- en verblijfskosten voor zover die voor de uitoefening van de functie noodzakelijk en redelijk zijn;
   c. de gemaakte kosten voor representatieve activiteiten, waarbij de vergoeding gelijk is aan de Directeurentoelage uit het Haagse personeelsreglement; en
   d. andere onkosten, waarbij het presidium en de ombudsman afspraken maken over de hoogte van de vergoeding daarvan.

2. De ombudsman overlegt vooraf met het presidium als onkosten worden gemaakt waarover geen afspraken bestaan.
3. De kosten als bedoeld in het eerste lid worden aan de hand van declaraties uit het budget van de ombudsman vergoed.
4. Declaraties worden binnen zes maanden, maar in ieder geval in hetzelfde kalenderjaar, ingediend en voorzien van de betalingsbewijzen die daaraan ten grondslag liggen.

### Artikel 4:3 Vakantie en verlof

1. De bepalingen over het aantal vakantiedagen en de aanspraken op verlof uit de meest recente versie van de cao gemeenten zijn op de ombudsman en jeugdombudsman van overeenkomstige toepassing.
2. De ombudsman en jeugdombudsman houden bij het opnemen van vakantie, en voor zover mogelijk ook bij het opnemen van verlof, zoveel mogelijk rekening met elkaars vakantie en verlof en de behandeling van lopende onderzoeken.
3. De ombudsman informeert het presidium als de ombudsman en de jeugdombudsman buiten de recesperiodes voor langere tijd in dezelfde periode vakantie of verlof opnemen.

### Artikel 4:4 Ziekte en arbeidsongeschiktheid

1. Bij arbeidsongeschiktheid van de ombudsman of jeugdombudsman is het bepaalde in de artikelen 7:658a en 7:660a van het Burgerlijk Wetboek en hoofdstuk 7 van de cao gemeenten van overeenkomstige toepassing.
2. Bij ziekte en herstel doet de ombudsman daarvan mededeling aan het presidium. De jeugdombudsman doet mededeling aan de ombudsman.
3. De ombudsman en jeugdombudsman mogen een arts van de arbodienst rechtstreeks om een geneeskundig onderzoek vragen als zij menen dat de arbeidsongeschiktheid samenhangt met de uitoefening van hun functie.

## Hoofdstuk 5 Voorzieningen

### Artikel 5:1 Kantoor en personeel

1. De ombudsman geeft leiding aan een kantoor en personeel.
2. De ombudsman bepaalt in overleg met het presidium waar het kantoor gevestigd is en wanneer dit is opengesteld voor publiek. De ombudsman ontvangt hiervoor een budget.
3. De ombudsman kan in naam en onder verantwoordelijkheid van het college arbeidsovereenkomsten met het personeel aangaan en beëindigen.
4. Het personeel legt ten overstaan van de ombudsman de eed of belofte af, volgt alleen de aanwijzingen van de ombudsman op en legt alleen verantwoording af aan de ombudsman.
5. De ombudsman legt over het kantoor en het personeel verantwoording af aan het presidium.

### Artikel 5:2 Budget

1. Het presidium doet in overleg met de ombudsman een voorstel voor het budget van de ombudsman en legt dit ter besluitvorming aan de raad voor.
2. De ombudsman is bevoegd binnen het door de raad vastgestelde budget uitgaven te doen en verplichtingen aan te gaan ten behoeve van de uitvoering van diens taken.
3. De ombudsman verantwoordt de uitgaven uit het budget via de programmarekening aan de raad.

### Artikel 5:3 Privaatrechtelijke rechtshandelingen

De ombudsman kan in naam en onder verantwoordelijkheid van het college besluiten een obligatoire overeenkomst aan te gaan, uit te voeren of te wijzigen als die overeenkomst voor de uitoefening van de functie noodzakelijk is en er voldoende geld voor beschikbaar is.

## Hoofdstuk 6 Indienen en behandelen verzoekschriften

### Artikel 6:1 Hulp bij het indienen van een verzoekschrift

De ombudsman of jeugdombudsman kan op basis van een gesprek een verzoekschrift voor een verzoeker opstellen of de verzoeker op een andere manier bij het opstellen van een verzoekschrift helpen.

### Artikel 6:2 Verzoekschrift direct in behandeling nemen

Van een situatie als bedoeld in artikel 9:20, eerste lid, van de Awb is in elk geval sprake als:

a. er volgens de ombudsman of jeugdombudsman sprake is van een urgent belang;
b. het bestuursorgaan langer dan zes weken niet op de klacht heeft gereageerd;
c. er volgens de ombudsman of jeugdombudsman sprake is van samenhang met een ander verzoekschrift dat al bij de ombudsman of jeugdombudsman in behandeling is.

### Artikel 6:3 Voorziening of opschorting

De ombudsman of jeugdombudsman kan een bestuursorgaan in verband met de behandeling van een verzoekschrift verzoeken om de uitvoering van een bepaald besluit of een bepaalde regeling op te schorten of een concrete voorziening te treffen. Het bestuursorgaan kan dit verzoek gemotiveerd afwijzen.

### Artikel 6:4 Optreden als bemiddelaar

1. De ombudsman of jeugdombudsman kan bij de behandeling van een verzoekschrift tussen de verzoeker en het bestuursorgaan bemiddelen en zo proberen tot een onderlinge oplossing te komen.
2. Als de bemiddeling tot een oplossing leidt, kan de ombudsman of jeugdombudsman besluiten het onderzoek te staken als de verzoeker daarmee instemt.

## Hoofdstuk 7 Overige bevoegdheden en verhouding met de raad

### Artikel 7:1 Bevoegdheden tijdens het onderzoek

De ombudsman en jeugdombudsman voeren op basis van het verzoekschrift zelfstandig, onpartijdig en onafhankelijk onderzoek uit en kunnen daarbij in ieder geval gebruik maken van de volgende bevoegdheden:

a. het vragen van inlichtingen;
b. het oproepen van personen om in persoon te verschijnen;
c. het opvragen van stukken;
d. het opdragen van werkzaamheden aan deskundigen;
e. het instellen van een onderzoek ter plaatse. De ombudsman en jeugdombudsman hebben daarbij toegang tot elke plaats, met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is.

### Artikel 7:2 Onderzoek uit eigen beweging

1. De ombudsman en jeugdombudsman kunnen binnen hun bevoegdheid uit eigen beweging een onderzoek doen, tenzij artikel 9:22 van de Awb van toepassing is.
2. De ombudsman of jeugdombudsman informeert de raad en het bestuursorgaan waarop het onderzoek zich richt met een brief over het onderwerp en de planning van het onderzoek.
3. Na het feitenonderzoek legt de ombudsman of jeugdombudsman de bevindingen vast, legt dit voor aan het bestuursorgaan en geeft het bestuursorgaan een redelijke termijn om daarop te reageren.
4. Aan de hand van de bevindingen en de eventuele reactie van het bestuursorgaan, stelt de ombudsman of jeugdombudsman een rapport op. Artikel 9:36 van de Awb is op dit rapport van overeenkomstige toepassing.
5. De ombudsman of jeugdombudsman informeert de raad met een brief over de inhoud van het rapport.

### Artikel 7:4 Ongevraagd advies

De ombudsman en jeugdombudsman kunnen gevraagd en ongevraagd advies geven over zaken die de ombudsman of jeugdombudsman binnen diens bevoegdheid opvallen.

### Artikel 7:5 Jaarverslag en spreekrecht

1. De ombudsman en de jeugdombudsman stellen jaarlijks een gezamenlijk verslag van hun werkzaamheden op en sturen dit verslag vóór 1 april aan de raad.
2. De ombudsman en de jeugdombudsman kunnen tijdens een vergadering van de raad of een raadscommissie als bedoeld in de vigerende Verordening raadscommissies het woord voeren als de volgende stukken of onderwerpen aan de orde komen:
   a. het jaarverslag van de ombudsman en de jeugdombudsman;
   b. een klacht, het klachtrecht of de klachtbehandeling in het algemeen;
   c. stukken die door de ombudsman of jeugdombudsman aan de raad zijn gestuurd; of
   d. onderwerpen, signalen of thematische onderzoeken of debatten die binnen het werkveld van de ombudsman vallen.

## Hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

### Artikel 8:1 Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin deze verordening niet of onvoldoende voorziet, beslist de raad op voorstel van de ombudsman.

### Artikel 8:2 Intrekkings- en overgangsbepaling

1. De Verordening gemeentelijke ombudsman 2006 en de Verordening rechtspositie gemeentelijke ombudsman 2015 worden ingetrokken.
2. De Verordening gemeentelijke ombudsman 2006 blijft van toepassing op verzoekschriften die voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening zijn ingediend.

**Artikel 8:3 Inwerkingtreding**
Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2027.

**Artikel 8:4 Citeertitel**
Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening gemeentelijke ombudsman Den Haag 2027.

*Aldus besloten in de vergadering van 11 november 2026.*

*De griffier,*
*Lilianne Blankwaard-Rombouts*

*de voorzitter,*
*Jan van Zanen*

## Artikelsgewijze toelichting

**Artikel 2:1 en 2:2**
De verordening gaat uit van twee functies: de ombudsman en de jeugdombudsman. De jeugdombudsman is verantwoordelijk voor verzoekschriften die zien op jeugdthema's zoals jeugdzorg, jeugdhulp, onderwijs, dakloosheid onder jongeren of andere zaken die betrekking hebben op de rechten en belangen van personen tot en met 27 jaar oud, zoals de kinderen van ouders die slachtoffer zijn geworden van de toeslagenaffaire.

Ouders, verzorgers, voogden, docenten, hulpverleners of andere personen boven de 27 jaar oud kunnen ook bij de jeugdombudsman terecht, als het verzoekschrift ziet op jeugdthema's. Personen onder de 27 jaar oud met een verzoekschrift dat ziet op algemene onderwerpen, zoals een parkeerboete of overlast, kunnen terecht bij de ombudsman. Alle andere personen met een verzoekschrift dat ziet op algemene onderwerpen, kunnen ook terecht bij de ombudsman.

De functie van jeugdombudsman wordt vervuld door de plaatsvervangend ombudsman. Voor de plaatsvervangend ombudsman geldt dat wanneer de ombudsman uitvalt, de plaatsvervangend ombudsman de ombudsman wordt. Dan zijn dus alle artikelen die van toepassing zijn op de ombudsman, van overeenkomstige toepassing. In die situatie behoudt die persoon ook de functie van jeugdombudsman. Wanneer de jeugdombudsman uitvalt, is de ombudsman waarnemend jeugdombudsman.

**Artikel 2:3**
De ombudsman en jeugdombudsman behandelen verzoekschriften over bestuursorganen van Den Haag. Dit artikel biedt de ruimte voor andere gemeenten en gemeenschappelijke regelingen om ook gebruik te maken van de ombudsman en jeugdombudsman van Den Haag. Op het moment van vaststellen van deze verordening behandelen de ombudsman en de jeugdombudsman ook verzoekschriften over bestuursorganen van Leidschendam-Voorburg.

Wanneer gemeenten of gemeenschappelijke regelingen de behandeling van verzoekschriften opdragen aan de ombudsman en jeugdombudsman van de gemeente Den Haag, gelden voor de behandeling van die verzoekschriften de regels uit deze verordening.

**Artikel 2:4**
Op basis van artikel 81r van de Gemeentewet vervullen de ombudsman en jeugdombudsman geen andere functies die de vervulling van de functie van ombudsman of jeugdombudsman of diens onpartijdigdheid en onafhankelijk kunnen schaden. Hieronder vallen in ieder geval de functies benoemd in dit artikel. Bij de functies als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder a, b en c, van de Gemeentewet gaat het om functies als advocaat, procureur, notaris of vertegenwoordiger of adviseur ten behoeve van de gemeente of het gemeentebestuur dan wel ten behoeve van de wederpartij van de gemeente of het gemeentebestuur.

**Artikel 3:1**
De werving en selectie van de ombudsman en jeugdombudsman zijn verschillend. Bij de werving en selectie van de ombudsman vindt er een gesprek plaats met de burgemeester en een afvaardiging van het presidium, bestaande uit ten minste twee leden van het presidium waaronder de voorzitter van het presidium. De burgemeester en de afvaardiging van het presidium brengen een advies uit over de benoeming van de ombudsman aan het presidium.

Bij de werving en selectie van de jeugdombudsman zijn dit gesprek en het daaropvolgende advies een mogelijkheid, maar geen verplichting. Daarnaast is de ombudsman betrokken bij de werving en selectie van de jeugdombudsman, waarbij de ombudsman deelneemt aan ten minste één gesprek. Andersom is het een mogelijkheid om de jeugdombudsman te betrekken bij de werving en selectie van de ombudsman, omwille van de duurzame samenwerking tussen deze twee functies, maar dit is niet verplicht.

**Artikel 3:3**
Het tweede lid van dit artikel verplicht de raad om te streven naar continuïteit. Wanneer de personen in de functies tegelijkertijd worden benoemd, lopen hun benoemingstermijnen ook tegelijkertijd af. Dit heeft gevolgen voor de kennis en ervaring die voorhanden is. Het behouden van de continuïteit is uitdrukkelijk een streven, omdat deze overlap door verschillende omstandigheden niet gegarandeerd kan worden. De ombudsman of jeugdombudsman kan uitvallen of aftreden of er kunnen andere omstandigheden zijn die deze continuïteit niet mogelijk maken.

**Artikel 4:1**
Het salaris van de ombudsman en de jeugdombudsman wordt op grond van het derde lid bij elke benoeming vergeleken met de salarissen van de ambtelijke top, en naargelang aangepast. Na benoeming vindt deze vergelijking elke drie jaar plaats, op de helft van een volledige termijn. Als een ombudsman wordt herbenoemd vindt deze vergelijking dus in het derde, zesde en negende jaar van de zittingstermijn plaats. Wanneer een nieuw natuurlijk persoon als ombudsman wordt benoemd, gaan de drie jaar opnieuw lopen.

**Artikel 4:3**
De ombudsman en jeugdombudsman houden zoveel mogelijk rekening met elkaars vakantie en verlof. Als er toch sprake is van aanzienlijke overlap waarin ze beiden met vakantie of verlof zijn, dan informeert de ombudsman het presidium daarover. Deze verplichting geldt alleen als de overlappende vakantie of het verlof buiten de recesperiodes van de gemeente Den Haag valt en als het gaat om een langere periode, die gevolgen kan hebben voor de vervulling van de functie van de ombudsman of jeugdombudsman.

**Artikel 5:1**
De ombudsman heeft op grond van het derde lid van dit artikel de bevoegdheid om arbeidsovereenkomsten aan te gaan met het personeel van de ombudsman. Hierdoor is er geen tussenkomst van het college nodig bij het aannemen en ontslaan van personeel. Verder volgt het personeel ook alleen de aanwijzingen van de ombudsman op. De ombudsman kan voor deze bevoegdheid desgewenst ook een ondermandaat verlenen.

**Artikel 5:2**
Dit artikel geeft de ombudsman de bevoegdheid om obligatoire overeenkomsten aan te gaan, zoals huurovereenkomsten voor het kantoor. De ombudsman kan hiervoor desgewenst ook een ondermandaat verlenen.

**Artikel 6:1**
Omdat een verzoekschrift aan de formele eisen van artikel 9:28 van de Awb moet voldoen, kan de ombudsman of jeugdombudsman het verzoekschrift voor de verzoeker opstellen, of helpen bij het opstellen van het verzoekschrift.

**Artikel 6:2**
Een voorwaarde voor het indienen van een verzoekschrift bij de ombudsman of jeugdombudsman, is het indienen van een klacht bij het betrokken bestuursorgaan. Van deze verplichting kan worden afgezien als het indienen van een klacht bij het betrokken bestuursorgaan redelijkerwijs niet van de verzoeker kan worden gevraagd. Dit artikel specificeert in welke situaties daar in ieder geval sprake van is, en een verzoeker dus direct bij de ombudsman of jeugdombudsman terecht kan.

Het gaat dan bijvoorbeeld om de situatie waarin sprake is van een urgent belang waarbij volgens de ombudsman of jeugdombudsman de behandeling van de klacht bij het betrokken bestuursorgaan niet afgewacht kan worden, de situatie waarin het bestuursorgaan langer dan zes weken niet op de klacht heeft gereageerd of als er volgens de ombudsman of jeugdombudsman samenhang is met een ander verzoekschrift dat al bij de ombudsman of jeugdombudsman in behandeling is, waardoor het van belang kan zijn dat de verzoekschriften tegelijk worden behandeld.

Dit is geen uitputtende lijst, er kunnen dus ook andere situaties zijn waarin het indienen van een klacht bij het betrokken bestuursorgaan redelijkerwijs niet van de verzoeker kan worden gevergd.

**Artikel 6:3**

Wanneer de uitvoering van een besluit of regeling waartegen een verzoekschrift is ingediend nadelige gevolgen kan hebben voor de verzoeker, en het onderzoek van de ombudsman of jeugdombudsman niet afgewacht kan worden, kan de ombudsman of jeugdombudsman het bestuursorgaan verzoeken om het besluit of de regeling op te schorten of een concrete voorziening te treffen.

**Artikel 6:4**
De ombudsman of jeugdombudsman kan optreden als bemiddelaar en zo door middel van gesprekken tussen de verzoeker en het bestuursorgaan tot een onderlinge oplossing proberen te komen. De verzoeker en het bestuursorgaan nemen bij bemiddeling zelf actief deel aan het vinden van een oplossing.

**Artikel 7:1**
De bevoegdheden van de ombudsman en jeugdombudsman tijdens het onderzoek komen voort uit de artikelen 9:31, 9:32 en 9:34 van de Awb. De personen waarvan inlichtingen en stukken worden gevraagd en de personen die worden opgeroepen in persoon te verschijnen zijn, behoudens de artikelen 9:31, 9:32 en 9:34 van de Awb, verplicht daaraan hun medewerking te verlenen.

**Artikel 7:5**
Het tweede lid van dit artikel zorgt ervoor dat de ombudsman en de jeugdombudsman in vergaderingen van de raad of een raadscommissie spreekrecht hebben, als er onderwerpen zijn geagendeerd waar de ombudsman of jeugdombudsman bij betrokken is of die vallen binnen het werkveld van de ombudsman of jeugdombudsman. De ombudsman en jeugdombudsman kunnen meepraten over deze onderwerpen en deelnemen aan het gesprek en discussies.